

Warszawa, dnia 6 marca 2014 r.

Poz. 185

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 17 lutego 2014 r.

**w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej
w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych**

Na podstawie art. 160 § 4 i art. 166 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. Komisarz wyborczy wykonuje ustawowe zadania i czynności wyborcze na obszarze powiatów i gmin w tych powiatach zgodnie z właściwością terytorialną, określoną w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 2. 1. Do właściwości rzeczowej wyznaczonego komisarza wyborczego w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim należy:

- 1) wykonywanie zadań w sprawach związanych z wyborami do sejmiku województwa;
- 2) ustalanie zbiorczych wyników wyborów do rad oraz wyborów wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze województwa oraz ogłaszanie ich w wojewódzkim dzienniku urzędowym;
- 3) sporządzanie sprawozdania z przebiegu wyborów na obszarze województwa;
- 4) zwoływanie pierwszej sesji nowo wybranego sejmiku województwa;
- 5) postanawianie o wstąpieniu kandydata z tej samej listy na miejsce radnego sejmiku województwa, którego mandat wygaś;
- 6) ogłaszanie zmian w składach sejmiku województwa;
- 7) podawanie do publicznej wiadomości informacji o rozwiązaniu, z mocy prawa, sejmiku województwa;
- 8) stwierdzanie wygaśnięcia mandatów radnych do sejmiku województwa, w przypadkach określonych w art. 383 § 2a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, zwanej dalej „Kodeksem wyborczym”.

2. Wykaz komisarzy wyborczych, którzy wykonują czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim, określa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. 1. Komisarz wyborczy niezwłocznie po powołaniu podaje do publicznej wiadomości informację o objęciu powierzonej funkcji, właściwości terytorialnej oraz o siedzibie i czasie pracy.

2. Komisarz wyborczy, o którym mowa w § 2 ust. 1, podaje ponadto informację o właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim.

§ 4. 1. Komisarz wyborczy podejmuje działania organizacyjne związane z powołaniem terytorialnych komisji wyborczych, a w szczególności podaje do publicznej wiadomości informację o ustalonym sposobie zgłaszania przez komitety wyborcze kandydatów do składów komisji oraz zapewnia wymaganą prawem procedurę powoływania komisji.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179 i 180.

2. Komisarz wyborczy współdziała odpowiednio z marszałkiem województwa, starostą i wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) w zorganizowaniu pierwszych posiedzeń komisji oraz podaje do publicznej wiadomości informacje o składach poszczególnych komisji.

§ 5. 1. Komisarz wyborczy nadzoruje prawidłowość wykonania przez organy jednostek samorządu terytorialnego lub terytorialne komisje wyborcze czynności wyborczych, w szczególności związanych z podziałem na okręgi wyborcze i obwody głosowania, ustaleniem liczby radnych wybieranych w okręgach, powoływania lub zmian w składach obwodowych komisji wyborczych; w razie stwierdzenia, że właściwe organy gminy nie wykonują w terminie lub w sposób zgodny z prawem tych zadań, właściwy komisarz wyborczy wzywa te organy do wykonania zadań w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie, a w razie bezskutecznego upływu terminu niezwłocznie wykonuje te zadania i powiadamia o tym Państwową Komisję Wyborczą.

2. Komisarz wyborczy, sprawując nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego, współdziała z wojewodą w sprawach z zakresu stwierdzania przez właściwe organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego wygaśnięcia mandatu radnego lub mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w przypadkach określonych w art. 383 § 2 Kodeksu wyborczego.

§ 6. 1. Komisarz wyborczy w celu zapewnienia sprawnej organizacji wyborów współdziała z właściwymi organami jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności w sprawach:

- 1) warunków pracy komisji wyborczych i obsługi administracyjnej komisji, w tym:
  - a) usytuowania, urządzenia i wyposażenia lokali wyborczych,
  - b) środków łączności i transportu,
  - c) dostarczenia kart do głosowania, nakładek na karty do głosowania sporządzanych w alfabecie Braille'a, formularzy i druków wyborczych, a także spisu wyborców i pieczęci komisji,
  - d) przekazywania protokołów z głosowania i wyborów właściwym terytorialnym komisjom wyborczym,
  - e) przekazywania do depozytu i zabezpieczenia pozostałych dokumentów z wyborów, w tym pieczęci komisji;
- 2) dostarczania informacji o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych i instrukcji głosowania, wchodzącej w skład pakietu wyborczego stosowanego w głosowaniu korespondencyjnym, sporządzanych w alfabecie Braille'a.

2. Komisarz wyborczy zapewnia kontrolę nad prawidłowością sporządzania spisów wyborców, w szczególności w zakresie terminowego ich sporządzenia, poinformowania wyborców o czasie i miejscu udostępnienia spisu do wglądu, a także niezwłocznego przekazywania gminom zawiadomień o dopisaniu wyborcy do spisu. W tym celu komisarz wyborczy może żądać od wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) wyjaśnień oraz wglądu do dokumentów.

§ 7. Komisarz wyborczy zapewnia wyborcom informację o stanie rejestru wyborców prowadzonego w gminach i zasadach wpisywania wyborców do rejestru.

§ 8. Komisarz wyborczy podaje do wiadomości publicznej, w formie komunikatów:

- 1) informację o miejscu i czasie przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetów wyborczych;
- 2) informację o liczbie mieszkańców w gminie, w której przeprowadzane są wybory wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przed upływem kadencji, według stanu na koniec roku poprzedzającego rok, w którym wybory są przeprowadzane;
- 3) informację o miejscu, czasie i terminie składania sprawozdań finansowych komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przeprowadzanych przed upływem kadencji.

§ 9. 1. Komisarz wyborczy, sprawując nadzór nad realizacją zadań przez terytorialne i obwodowe komisje wyborcze, udziela komisjom bieżącej pomocy w wykonywaniu ich zadań, w szczególności:

- 1) organizuje szkolenia komisji;
- 2) przekazuje komisjom wytyczne i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej, a także w miarę potrzeby udziela im własnych wyjaśnień;
- 3) rozpatruje skargi na działalność terytorialnych komisji wyborczych;
- 4) stwierdzając uchybienia w działalności komisji, udziela im wskazówek co do sposobu ich usunięcia.

2. Komisarz wyborczy sukcesywnie bada prawidłowość sporządzonych przez terytorialne komisje wyborcze protokołów rejestracji list kandydatów na radnych oraz kandydatów na wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i uchwał o odmowie przyjęcia zgłoszenia listy bądź odmowie rejestracji listy lub kandydata. W razie stwierdzenia uchybień wskazuje komisjom sposób ich usunięcia; stwierdzając naruszenie prawa, uchyla wadliwe uchwały i przekazuje komisjom do ponownego rozpatrzenia.

3. Komisarz wyborczy nadzoruje terminowość i prawidłowość nadawania przez terytorialne komisje wyborcze numerów zarejestrowanym listom kandydatów na radnych, sporządzenia i drukowania obwieszczeń o zarejestrowanych listach, a także druku kart do głosowania.

4. Komisarz wyborczy może żądać od terytorialnych komisji wyborczych informacji o przebiegu wykonywania przez nie zadań wyborczych oraz o stanie przygotowań do wyborów obwodowych komisji wyborczych.

§ 10. 1. Komisarz wyborczy może powołać inspekcję wyborczą. W postanowieniu o powołaniu określa szczegółowo zakres działania i uprawnienia osób powołanych w skład inspekcji.

2. W skład inspekcji powołuje się osoby nieuczestniczące w kampanii wyborczej na rzecz komitetów i kandydatów na radnych i wykazujące znajomość prawa wyborczego.

§ 11. Komisarz wyborczy na żądanie Państwowej Komisji Wyborczej przekazuje wydane postanowienia, inne dokumenty związane z wyborami oraz informacje o wykonywaniu zadań i czynności wyborczych.

§ 12. 1. Komisarz wyborczy w razie czasowej niemożności pełnienia funkcji powiadamia o tym niezwłocznie Państwową Komisję Wyborczą.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, komisarz wyborczy może wnioskować do Państwowej Komisji Wyborczej o powierzenie tej funkcji innemu komisarzowi wyborczemu lub innej osobie, która zapewni rzetelne wykonanie czynności wyborczych.

§ 13. Komisarz wyborczy przyjmuje i wprowadza do systemu elektronicznego zgłoszenia o uzyskiwanych korzyściach w zakresie określonym w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M.P. Nr 26, poz. 286 oraz z 2012 r. poz. 38), z tym że zgłoszenia członków zarządów województw, sekretarzy województw, skarbników województw przyjmuje komisarz wyborczy, o którym mowa w § 2 uchwały.

§ 14. Spory kompetencyjne między komisarzami wyborczymi rozstrzyga Państwowa Komisja Wyborcza.

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *S.J. Jaworski*

Załączniki do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 17 lutego 2014 r. (poz. 185)

Załącznik nr 1

**WYKAZ KOMISARZY WYBORCZYCH, ICH SIEDZIB ORAZ POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU
WCHODZĄCYCH W ZAKRES ICH WŁAŚCIWOŚCI TERYTORIALNEJ**

Lp.	Nazwa i siedziba	Właściwość terytorialna
1	2	3
I. Województwo dolnośląskie		
1	Komisarz Wyborczy we Wrocławiu	powiaty: milicki, oleśnicki, oławski, strzebiński, średzki, trzebnicki, wołowski, wrocławski; miasto na prawach powiatu: Wrocław
2	Komisarz Wyborczy w Jeleniej Górze	powiaty: bolesławiecki, jeleniogórski, kamiennogórski, lubański, lwówecki, zgorzelecki; miasto na prawach powiatu: Jelenia Góra
3	Komisarz Wyborczy w Legnicy	powiaty: głogowski, górowski, jaworski, legnicki, lubiński, polkowicki, złotoryjski; miasto na prawach powiatu: Legnica
4	Komisarz Wyborczy w Wałbrzychu	powiaty: dzierżoniowski, kłodzki, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki; miasto na prawach powiatu: Wałbrzych
II. Województwo kujawsko-pomorskie		
1	Komisarz Wyborczy w Bydgoszczy	powiaty: bydgoski, inowrocławski, mogileński, nakielski, sępoleński, świecki, tucholski, żniński; miasto na prawach powiatu: Bydgoszcz
2	Komisarz Wyborczy w Toruniu	powiaty: brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, toruński, wąbrzeski; miasta na prawach powiatu: Grudziądz, Toruń
3	Komisarz Wyborczy we Włocławku	powiaty: aleksandrowski, lipnowski, radziejowski, rypiński, włocławski; miasto na prawach powiatu: Włocławek
III. Województwo lubelskie		
1	Komisarz Wyborczy w Lublinie	powiaty: kraśnicki, lubartowski, lubelski, łęczyński, opolski, puławski, rycki, świdnicki; miasto na prawach powiatu: Lublin
2	Komisarz Wyborczy w Białej Podlaskiej	powiaty: bialski, lukowski, parczewski, radzyński; miasto na prawach powiatu: Biała Podlaska
3	Komisarz Wyborczy w Chełmie	powiaty: chełmski, krasnostawski, włodawski; miasto na prawach powiatu: Chełm
4	Komisarz Wyborczy w Zamościu	powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski, zamojski; miasto na prawach powiatu: Zamość
IV. Województwo lubuskie		
1	Komisarz Wyborczy w Zielonej Górze	powiaty: krośnieński, nowosolski, świebodziński, wschowski, zielonogórski, żagański, żarski; miasto na prawach powiatu: Zielona Góra
2	Komisarz Wyborczy w Gorzowie Wielkopolskim	powiaty: gorzowski, międzyrzecki, ślubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński; miasto na prawach powiatu: Gorzów Wielkopolski

1	2	3
V. Województwo łódzkie		
1	Komisarz Wyborczy w Łodzi	powiaty: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki, zgierski; miasto na prawach powiatu: Łódź
2	Komisarz Wyborczy w Piotrkowie Trybunalskim	powiaty: bełchatowski, opoczyński, piotrkowski, radomszczański, tomaszowski; miasto na prawach powiatu: Piotrków Trybunalski
3	Komisarz Wyborczy w Sieradzu	powiaty: łaski, pączężański, poddębicki, sieradzki, wieluński, wierszowski, zduńskowolski
4	Komisarz Wyborczy w Skierniewicach	powiaty: kutnowski, łęczycki, łowicki, rawski, skierniewicki; miasto na prawach powiatu: Skierniewice
VI. Województwo małopolskie		
1	Komisarz Wyborczy w Krakowie	powiaty: chrzanowski, krakowski, miechowski, myślenicki, olkuski, oświęcimski, proszowicki, wadowicki, wielicki; miasto na prawach powiatu: Kraków
2	Komisarz Wyborczy w Nowym Sączu	powiaty: gorlicki, limanowski, nowosądecki, nowotarski, suski, tatrzański; miasto na prawach powiatu: Nowy Sącz
3	Komisarz Wyborczy w Tarnowie	powiaty: bocheński, brzeski, dąbrowski, tarnowski; miasto na prawach powiatu: Tarnów
VII. Województwo mazowieckie		
1	Komisarz Wyborczy w Warszawie	powiaty: grodziski, legionowski, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni, wołomiński; miasto na prawach powiatu: miasto stołeczne Warszawa
2	Komisarz Wyborczy w Ciechanowie	powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtusi, żuromiński
3	Komisarz Wyborczy w Ostrołęce	powiaty: makowski, ostrołęcki, ostrowski, przasnyski, wyszkowski; miasto na prawach powiatu: Ostrołęka
4	Komisarz Wyborczy w Płocku	powiaty: gostyniński, plocki, sierpecki, sochaczewski, żyrardowski; miasto na prawach powiatu: Płock
5	Komisarz Wyborczy w Radomiu	powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydlowiecki, zwoleński; miasto na prawach powiatu: Radom
6	Komisarz Wyborczy w Siedlcach	powiaty: garwoliński, łosicki, miński, siedlecki, sokołowski, węgrowski miasto na prawach powiatu: Siedlce
VIII. Województwo opolskie		
1	Komisarz Wyborczy w Opolu I	powiaty: brzeski, kluczborski, namysłowski, oleski, opolski; miasto na prawach powiatu: Opole
2	Komisarz Wyborczy w Opolu II	powiaty: głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki, nyski, prudnicki, strzelecki
IX. Województwo podkarpackie		
1	Komisarz Wyborczy w Rzeszowie	powiaty: dębicki, leżajski, łańcucki, ropczycko-sędziszowski, rzeszowski, strzyżowski; miasto na prawach powiatu: Rzeszów
2	Komisarz Wyborczy w Krośnie	powiaty: bieszczadzki, brzozowski, jasielski, krośnieński, leski, sanocki; miasto na prawach powiatu: Krosno

1	2	3
3	Komisarz Wyborczy w Przemyślu	powiaty: jarosławski, lubaczowski, przemyski, przeworski; miasto na prawach powiatu: Przemyśl
4	Komisarz Wyborczy w Tarnobrzegu	powiaty: kolbuszowski, mielecki, niżański, stalowowolski, tarnobrzegi; miasto na prawach powiatu: Tarnobrzeg
X. Województwo podlaskie		
1	Komisarz Wyborczy w Białymstoku	powiaty: białostocki, bielski, hajnowski, moniecki, siemiatycki; miasto na prawach powiatu: Białystok
2	Komisarz Wyborczy w Łomży	powiaty: grajewski, kolneński, łomżyński, wysokomazowiecki, zambrowski; miasto na prawach powiatu: Łomża
3	Komisarz Wyborczy w Suwałkach	powiaty: augustowski, sejneński, sokólski, suwalski; miasto na prawach powiatu: Suwałki
XI. Województwo pomorskie		
1	Komisarz Wyborczy w Gdańsku	powiaty: gdański, kartuski, kościerski, kwidzyński, malborski, nowodworski, pucki, starogardzki, sztumski, tczewski, wejherowski; miasta na prawach powiatu: Gdańsk, Gdynia, Sopot
2	Komisarz Wyborczy w Słupsku	powiaty: bytowski, chojnicki, człuchowski, lęborski, słupski; miasto na prawach powiatu: Słupsk
XII. Województwo śląskie		
1	Komisarz Wyborczy w Katowicach	powiaty: będziński, bieruńsko-lędziński, gliwicki, mikołowski, raciborski, rybnicki, tarnogórski; miasta na prawach powiatu: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze
2	Komisarz Wyborczy w Bielsku-Białej	powiaty: bielski, cieszyński, pszczyński, wodzisławski, żywiecki; miasta na prawach powiatu: Bielsko-Biała, Jastrzębie-Zdrój, Żory
3	Komisarz Wyborczy w Częstochowie	powiaty: częstochowski, kłobucki, lubliniecki, myszkowski, zawierciański; miasto na prawach powiatu: Częstochowa
XIII. Województwo świętokrzyskie		
1	Komisarz Wyborczy w Kielcach I	powiaty: jędrzejowski, kielecki, konecki, skarżyski, starachowicki, włoszczowski; miasto na prawach powiatu: Kielce
2	Komisarz Wyborczy w Kielcach II	powiaty: buski, kazimierski, opatowski, ostrowiecki, pińczowski, sandomierski, staszowski
XIV. Województwo warmińsko-mazurskie		
1	Komisarz Wyborczy w Olsztynie	powiaty: ełcki, giżycki, gołdapski, kętrzyński, mrągowski, nidzicki, olecki, olsztyński, piski, szczycieński, węgorzewski; miasto na prawach powiatu: Olsztyn
2	Komisarz Wyborczy w Elblągu	powiaty: bartoszycki, braniewski, działdowski, elbląski, iławski, lidzbarski, nowomiejski, ostródzki; miasto na prawach powiatu: Elbląg
XV. Województwo wielkopolskie		
1	Komisarz Wyborczy w Poznaniu	powiaty: gnieźnieński, międzychodzki, poznański; miasto na prawach powiatu: Poznań

1	2	3
2	Komisarz Wyborczy w Kaliszu	powiaty: jarociński, kaliski, kępiński, krotoszyński, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski; miasto na prawach powiatu: Kalisz
3	Komisarz Wyborczy w Koninie	powiaty: kolski, koniński, słupecki, średzki, turecki, wrzesiński; miasto na prawach powiatu: Konin
4	Komisarz Wyborczy w Lesznie	powiaty: gostyński, grodziski, kościański, leszczyński, nowotomyski, rawicki, śremski, wolsztyński; miasto na prawach powiatu: Leszno
5	Komisarz Wyborczy w Pile	powiaty: chodzieski, czarnkowsko-trzcianecki, obornicki, pilski, szamotulski, wągrowiecki, złotowski
XVI. Województwo zachodniopomorskie		
1	Komisarz Wyborczy w Szczecinie	powiaty: choszczeński, goleniowski, gryficki, gryfiński, kamieński, łobeski, myśliborski, policki, pyrzycki, stargardzki; miasta na prawach powiatu: Szczecin, Świnoujście
2	Komisarz Wyborczy w Koszalinie	powiaty: białogardzki, drawski, kołobrzeski, koszaliński, sławieński, szczecinecki, świdwiński, wałecki; miasto na prawach powiatu: Koszalin

WYKAZ KOMISARZY WYBORCZYCH, KTÓRZY WYKONUJĄ CZYNNOŚCI
O CHARAKTERZE OGÓLNOWOJEWÓDZKIM

- I. Województwo dolnośląskie**
Komisarz Wyborczy we Wrocławiu
- II. Województwo kujawsko-pomorskie**
Komisarz Wyborczy w Bydgoszczy
- III. Województwo lubelskie**
Komisarz Wyborczy w Lublinie
- IV. Województwo lubuskie**
Komisarz Wyborczy w Zielonej Górze
- V. Województwo łódzkie**
Komisarz Wyborczy w Łodzi
- VI. Województwo małopolskie**
Komisarz Wyborczy w Krakowie
- VII. Województwo mazowieckie**
Komisarz Wyborczy w Warszawie
- VIII. Województwo opolskie**
Komisarz Wyborczy w Opolu I
- IX. Województwo podkarpackie**
Komisarz Wyborczy w Rzeszowie
- X. Województwo podlaskie**
Komisarz Wyborczy w Białymstoku
- XI. Województwo pomorskie**
Komisarz Wyborczy w Gdańsku
- XII. Województwo śląskie**
Komisarz Wyborczy w Katowicach
- XIII. Województwo świętokrzyskie**
Komisarz Wyborczy w Kielcach I
- XIV. Województwo warmińsko-mazurskie**
Komisarz Wyborczy w Olsztynie
- XV. Województwo wielkopolskie**
Komisarz Wyborczy w Poznaniu
- XVI. Województwo zachodniopomorskie**
Komisarz Wyborczy w Szczecinie